

DAVVI ÁLBMOGIID GUOVDDÁŠ
SENTER FOR NORDLIGE FOLK
CENTER OF NORTHERN PEOPLES

Virksomhetsplan for 2025

Innhold

.....	1
Innledning.....	3
Visjon - relevant, dynamisk og attraktiv	3
Målgrupper.....	4
Tiltak 2025	4
Drift og bygg	4
Formidling.....	4
Mål:.....	4
Tiltak 2025:	4
Forvaltning.....	5
Tiltak:	5
Fornyng.....	5
Tiltak:	5
Forskning	6
Tiltak:	6
Samarbeid og kunnskapsdeling	6
Tiltak:	6
Bærekraft og samfunnsansvar	7
Tiltak:	7

Innledning

Davvi álbmogiid guovddáš/ Senter for nordlige folk er et sjøsamisk museum og aktivt samisk kulturhus med Sápmi og nordområdene som arbeidsområde. Senterets formål er å utvikle, ivareta og fremme samisk, urfolks- og nordlige folks kulturer, med særlig fokus på det sjøsamiske.

Davvi álbmogiid guovddáš/ Senter for nordlige folk (heretter omtalt som DÁG) har sitt utspring i Manndalen bygdehus, som ble til Ája samisk senter (Ája betyr kilde). I 2009 ble DÁG etablert som en videreføring av dette arbeidet. Senteret er en stiftelse med lokale og regionale eiere.

Senteret rommer museum, kultursal, kjøkken, utstillinger og kontorlokaler. Av virksomheter ellers på senteret er Sametinget, Riddu Riđđu Festivála, Samisk språksenter/ Giellasiida, Samisk bibliotekjeneste og Nord- Troms museum. Kåfjord kommune har folkebibliotek, kulturskole og ungdomsklubb på senteret.

DÁG er en del av den samiske museumsstrukturen og dekker spesielt området fra Kvænangen i nord til midtre Midt- Troms i sør. Senteret drives med bl.a. driftstilskudd fra Sametinget, Kåfjord kommune og Troms fylkeskommune.

Visjon - relevant, dynamisk og attraktiv

DÁG skal være en sentral aktør for sjøsamiske samfunn og bidra til kultur og kunnskapsutveksling i Sápmi og formidling av nordlige folks kultur internasjonalt.

Vi skal være en **relevant** kunnskapskilde og det foretrukne valget for å lære mer om sjøsamisk kultur og historie.

Vi skal være et levende og **dynamisk** møtested som bidrar til kultur- og kunnskapsutveksling i Sápmi og formidler nordlige folk kulturer.

Vi skal være et **attraktivt** senter for sjøsamisk kultur og historie lokalt, regionalt og nasjonalt. Vi skal fremme og ivareta den sjøsamiske kulturarv, som styrker identitet, skaper forståelse og bygger broer mellom fortid, nåtid og fremtid. Gjennom bevaring, forskning og formidling skal vi fremme forståelse, respekt og kunnskap om sjøsamisk kultur, språk og tradisjoner, og sikre det en plass som en levende og verdsatt del av vår felles fremtid.

Målgrupper

Selskapet vil ha et bredt aktivitetsfelt og vil henvende seg til flere ulike målgrupper. Senteret skal være en møteplass for kulturaktører, forskere, elever/studenter, lokalbefolkningen og enkeltpersoner, som ønsker kunnskap og opplevelser knyttet til samisk og nordlige folks kunst, kultur og levetilstand.

Tiltak 2025

Drift og bygg

Sjåbakkenhuset skal også i år være åpent for publikum. Vinduslista på kjøkkenvindu er morken, og i 2025 må man se på omfanget av skaden og reparere dette. Ovn på kjøkkenet må byttes ut og pipa godkjennes slik at man kan fyre i huset.

På gammen må det settes noe never og torv på et lite område på tak.

Tilstanden på bealljegoahhti er slik at all trekonstruksjon må byttes i 2025. Vinterlagring må vurderes slik at bevaringsforhold er best mulig.

I 2025 skal vi bygge magasin og klubblokalene skal pusses opp. Det skal lages vaskerom i klubbarealet.

Det har kommet vann fra taket i kontorlokaler ved Riddu-kontorer. Her må skadeomfanget undersøkes og tiltak gjøres.

Formidling

Mål: I formidlingen skal vi synliggjøre regional sjøsamisk kultur og historie spesielt, og nordlige folks kunst- og kulturuttrykk generelt gjennom utstillinger, digitale plattformer, konserter, forestillinger, foredrag, publikasjoner og andre formidlingsmetoder. DÅG skal være synlige og produsere innhold, opplegg og utstillinger som engasjerer og gir ny kunnskap.

Tiltak 2025:

Formidling og programvirksomhet

- **Fast utstilling:** *De čalbmi ii olat guhkibuidda* (Øyet blir ikke mett på lenge) vises som en permanent utstilling.
- **Midlertidige utstillinger:** Det arrangeres jevnlig, temporære utstillinger i samarbeid med kunstnere i Sápmi, andre institusjoner samt lokale og regionale aktører:
 - Januar–juni: *Maskebett og nål* – en utstilling om fiskeri i Nord-Troms, i samarbeid med Nord-Troms museum
 - Juli–september: Riddu-utstilling
 - Oktober–november: Utstilling om reinbeitekommisjonen og dekolonialisering av bilder, i samarbeid med Samisk arkiv
 - Desember: *Håvard Larsen – et liv som duojár*

- **Arrangementer:** Det gjennomføres jevnlig konserter, forestillinger, foredrag og seminarer som formidler sjøsamisk kultur, historie og kunst til et lokalt og regionalt publikum.
- **Digitale plattformer:** Videreutvikling av institusjonens digitale formidlingskanaler.
- **Skoleopplegg:** Utvikling av pedagogiske tilbud tilpasset ulike alderstrinn, rettet mot barn og unge i regionen.
- **Reiseliv:** Etablering av formidlingstilbud spesielt tilrettelagt for reiselivsnæringen.
- **Bygdekino:** Inngå avtale med Bygdekinoen for månedlige filmvisninger.
- **Formidlingsplan:** Påbegynne arbeidet med en helhetlig formidlingsplan for virksomheten.

Forvaltning

Mål: Vi skal forbedre rammene for samlingsforvaltning slik at vi kan ivareta vår samling og kulturarv på forsvarlig måte, og gjøre oss i stand til å drive innsamlingsarbeid.

Tiltak:

- Det skal utvikles en **samlingsforvaltningsplan** som legger grunnlaget for langsiktig, forsvarlig forvaltning av samlingen.
- Det arbeides med etablering av et **magasin** i henhold til gjeldende retningslinjer for langvarig bevaring. Magasinet skal ferdigstilles i løpet av 2025.
- **Registrering av samlingen:** Alle gjenstander skal registreres i Primus innen utgangen av 2025.
- **Arkivforvaltning:** Arkivmaterialet skal gjennomgås. Det vurderes å overføre senterets eget arkiv til Samisk arkiv for langtidsbevaring og faglig oppfølging.
- **Bygningsvern og inventar:** Det legges vekt på å ivareta bygninger og inventar som inngår i samlingen. Dette inkluderer restaurering av *goahti* og vedlikeholdsarbeid på Sjøbakken.

Fornyng

Mål: Vi fornyer oss gjennom prosjekter f.eks. i forbindelse med bygnings- og fartøyvern, i arbeid med reiseliv, gjennom samlingsarbeid, nettverk og kunnskapsheving.

Tiltak:

- **Naust på Nordnes:** Avklare eierskapsforhold og planlegge nødvendige restaureringstiltak knyttet til naustet på Nordnes.
- **Formidling for reiselivsnæringen:** Utvikle og tilby en formidlingspakke som presenterer sjøsamisk kultur og historie, tilpasset økt besøk gjennom reiselivsnæringen.

- **Regionale samarbeid:** Delta i det regionale samarbeidet i regi av Nord-Troms regionråd om etablering av et forsoningssenter, i forlengelsen av Sannhets- og forsoningskommisjonens rapport.
- **Samisk oversetting:** Vurdere muligheten for å tilby samisk oversettertjeneste til eksterne aktører.
- **Håvard Larsen – dokumentasjon og utstilling:** Arbeide videre med dokumentasjon og formidling av Håvard Larsens liv og virke, blant annet gjennom utstilling.
- **Prosjektutvikling:** Det skal søkes om finansiering til nye prosjekter innen formidling, dokumentasjon og samisk kulturarv.

Forskning

Museumsforskning bidrar til bevaring og forståelse av fortiden, og fremmer dialog, mangfold, og kritisk refleksjon. Den gir innsikt som kan forme både dagens og fremtidens kultur og samfunn.

Tiltak:

- **Dokumentasjon av Håvard Larsens arbeid:** Det pågår et målrettet arbeid med å dokumentere duoår Håvard Larsens livsverk og kunstneriske praksis.
- **Dokumentasjon av naustbygg:** Tradisjonell sjøsamisk byggeskikk dokumenteres gjennom arbeid med naustbygg.
- **Innsamling av immateriell kulturarv:** Det igangsettes et prosjekt for innsamling av muntlig historie og annen immateriell kultur. Det søkes midler til gjennomføring.
- **Tekstiler i NTRMs samling:** Det utvikles et prosjekt for dokumentasjon, rekonstruksjon og formidling av tekstiler i Nord-Troms Museums samling. Det søkes prosjektmidler.
- **Formidling av forskning:** Forskningsresultater skal formidles gjennom utstillinger, foredrag og seminarer rettet mot et bredt publikum.
- **Forskningssamarbeid:** Senteret deltar aktivt i relevante forskningsnettverk og samarbeidsprosjekter.

Samarbeid og kunnskapsdeling

Mål: DÅG skal videreutvikle senteret som en trygg og utviklende arbeidsplass der samarbeid står i fokus, samarbeide med aktører på alle nivå og være en sentral aktør for sjøsamiske samfunn og bidra til kultur og kunnskapsutveksling i Sápmi og med nordlige folk internasjonalt.

Tiltak:

- **Utleie og bygningsforvaltning:** Senteret skal være en profesjonell utleieaktør med en bygningsmasse som er funksjonell og tilpasset behovene til aktørene på senteret.

- **Samarbeid med Riddu Riddu:** Det samarbeides tett med Riddu Riddu-festivalen, blant annet om formidling av *Årets nordlige folk*.
- **Fellesarrangement:** Det legges til rette for samarbeid mellom aktørene på senteret om fellesarrangementer som Samisk språkuke, Samisk nasjonaldag og Riddu Riddu-festivalen.
- **Forum for senteraktører:** Det etableres et fast forum for aktørene på senteret med fokus på rutiner, arrangementsavvikling, bruk og ivaretagelse av fellesområder.
- **Samisk språk og sjøsamisk terminologi:** Senteret skal aktivt bruke samisk språk og sjøsamisk terminologi i alle deler av virksomheten.
- **Lokal, regional og nasjonal forankring:** Senteret samarbeider med lokale, regionale og nasjonale aktører innen kultur, samfunn og forvaltning.
- **Kulturfaglige nettverk:** Deltakelse i faglige nettverk og samarbeid på tvers av sektorer og nivåer i kulturfeltet prioriteres.
- **Urfolkssamarbeid:** Senteret deltar i nasjonale og internasjonale nettverk for kultur- og kunnskapsutveksling med urfolk i nordområdene.

Bærekraft og samfunnsansvar

Mål: Fokus på samfunnsansvar og bærekraft er viktig for å styrke vår rolle som kunnskapsformidler, kulturbevarer og samfunnsbygger. Vi skal styrke vårt samfunnsansvar, minske miljøpåvirkning og bidra til en mer inkluderende og bærekraftig verden. Dette skal vi gjøre gjennom bevaring og formidling av kulturarv, være tilgjengelig for alle, tilrettelegge for læring og redusere klimaavtrykk gjennom bruk av bærekraftige driftsmetoder og materialer. Samt være en arena og møteplass for alle. Ved å formidle og gjøre kunnskap tilgjengelig for alle, bidrar museer til økt forståelse og respekt for mangfold, identitet og historie i samfunnet.

Tiltak:

- **Møteplass for lokalsamfunnet:** Senteret skal være en trygg, inkluderende og tilgjengelig møteplass for hele lokalsamfunnet – et sted hvor folk kan samles, lære, skape og utveksle ideer.
- **Universell utforming:** Det skal sikres at museet og alle dets tilbud er tilgjengelige for alle, inkludert personer med funksjonsnedsettelse.
- **Miljøansvar:** Det skal arbeides aktivt for å redusere avfall og fremme ansvarlig forbruk. Dette inkluderer bruk av resirkulerbare og miljøvennlige materialer i utstillinger og i gavebutikken.
- **Tilgjengelig kunnskap:** Kunnskap skal tilgjengeliggjøres og deles gjennom åpne arrangementer, utstillinger og digitale kanaler, med mål om bred formidling og deltakelse.
- **Mangfold og representasjon:** Utstillinger og arrangementer skal gjenspeile samfunnets mangfold ved å inkludere ulike stemmer og perspektiver. Dette bidrar til

en mer helhetlig formidling av historie og samtid, og gir rom for et bredt spekter av opplevelser og fortellinger.